

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.20.571/2012/3.szám

A Kúria a dr. Sárközi István ügyvéd által képviselt felperesnek, a Dr. Matúz Éva Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Matúz Éva ügyvéd) által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt 6.P.20.902/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.662/2011/5. számú ítéletével befejezett perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a Dr. Polecsák Mária Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Polecsák Mária ügyvéd) által képviselt Biztosító beavatkozott, a jogerős ítélet ellen a felperes által 24. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a beavatkozónak 15 nap alatt 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg a le nem rótt 100.000 (százezer) forint eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2010. január 22-én az alperes Orvos- és Egészségtudományi Centrumának Kardiológiai Intézetében, a Szívsebészeti Tanszéken hátsóoldali mellkasi metszésből végzett szívaorta érszűkület miatt szívműtéten esett át. A műtét előtt, 2010. január 21-én a felperes aláírta a „Betegfelvilágosító és műtéti beleegyezési nyilatkozat koszorúsér áthidalás előtt álló betegek számára” című okiratot, amely azokat a szövődményeket is tartalmazta, amelyek a szívműtét kapcsán kialakulhatnak. Ezek között azt, hogy a „műtét során ér- és idegsérülések keletkezhetnek... A műtéthez szükséges testhelyzetbe történő fektetés miatt lágyrész sérülések (bőr, ideg) alakulhatnak ki...”. Ritkább esetben pedig kialakulhat a „végtagok átmeneti vagy tartós gyengesége, illetve bénulása ... idegrendszeri károsodás (beszéd

és/vagy mozgászavarok)". A műtétet követően a felperesnél alsó végtagi bénulás és jobb csípőtájéki lokalizált bőrsérülés alakult ki.

A felperes a keresetében az alsó végtagi bénulás miatt 34.000.000 forint, a bőrsérülés miatt 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte az alperes kötelezését arra hivatkozással, hogy károsodásai az alperes felróható szakmai hibájával összefüggésben keletkeztek, másrészt pedig a felperes a műtét előtt nem kapott megfelelő tájékoztatást és így az önrendelkezési jogát megfelelően nem gyakorolhatta.

Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítélete indokolásában az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján megállapította, hogy sem a végtagi bénulás, sem a jobb csípőtájéki sérülés nem hozható okozati összefüggésbe felróható orvosi szakmai magatartással vagy mulasztással, ezek a műtéti beavatkozás körébe tartozó szövődmények. A becsatolt iratok, az orvosszakértői vélemény és a felperes személyes nyilatkozata alapján az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy a felperes a szükséges tájékoztatást megkapta, beleegyező nyilatkozatát a releváns információk birtokában tette meg.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezésében a felperes a bénulással kapcsolatos tájékoztatás tényét vitatta. A másodfokú bíróság szerint azonban az alperes nem sértette meg a tájékoztatási kötelezettségét azzal, hogy „maradandó” helyett a „tartós” bénulás kockázatára figyelmeztetett, figyelemmel a szavaknak a Magyar Értelmező Kéziszótár szerinti jelentésére is.

A felülvizsgálati kérelemben a felperes a jogerős ítélet megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a törvényben előírt tájékoztatási kötelezettsége teljesítését és ezzel megakadályozta, hogy a felperes a rendelkezési jogát gyakorolhassa. Kérte az elsőfokú bíróság kötelezését az összecszerűség vonatkozásában új eljárás lefolytatására. A felperes kiemelte, hogy sem az írásbeli, sem pedig a szóbeli tájékoztatás nem tért ki arra, hogy a műtétet követően véglegesen és örök életére lebénulhat. Az írásbeli tájékoztatás más műtetre vonatkozott, a tájékoztató nem volt egyéniesített. Elfogadja, hogy a tartós és a maradandó szó egymás szinonimája, de azt nem, hogy a tartós bénulás kockázatára való figyelmeztetés megfelelő (adekvát) tájékoztatás volt. A felperes esetében az a döntő kérdés, hogy a tartós kifejezés megegyezik-e a végleges rokkantsággal. A felperes szerint ugyanis a tartós állapot

még visszafordítható, a maradandó viszont nem. Ezt támasztja alá az internetes magyar értelmező szótár és szinonima szótár értelmezése is. A felperes arra hivatkozott, hogy ha a végleges lebénulás lehetőségéről tájékoztatták volna, a műtétet későbbre halasztja és megvárja, hogy élettársa a megfogant gyermeküket megszülhessen. Ezzel szemben viszont élettársa a végleges lebénulás miatt úgy döntött, hogy a gyermeket elveteti.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet a tekintetben támadta, hogy a bíróság az alperes kártérítési felelősségét a tájékoztatási kötelezettség megsértése miatt nem tartotta megállapíthatónak, a Kúria ezért e körben vizsgálta, hogy a jogerős döntés jogszabálysértő-e [Pp. 270. § (2) bekezdés, 275. § (2) bekezdés]. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 13. §-a szabályozza a betegnek a tájékoztatáshoz való jogát és a 134. §-a, valamint a 135. §-a a tájékoztatás körében a kezelőorvost terhelő kötelezettségeket. E jogszabályi rendelkezések szerint a műtét előtt álló betegnek a kockázatokról és a szövődményekről adott tájékoztatás akkor megfelelő, ha részletes és egyéniesített. A tájékoztatásnak olyannak kell lennie, hogy a beteg minden olyan lényeges információ birtokában kerüljön, amely alapján megalapozottan tud dönteni a műtéthez való hozzájárulás megadásáról vagy annak megtagadásáról, azaz megfelelően gyakorolhatja az Eütv. 15. §-ának (1) bekezdésében szabályozott önrendelkezési jogát. Mindezeket figyelembe véve kellett a bíróságoknak állást foglalni abban a kérdésben, hogy a felperes a megfelelő tájékoztatást megkapta-e. Az alperes kártérítő felelőssége csak ennek hiányában és az ezzel okozati összefüggésben álló személyhez fűződő jogsérelem esetén állapítható meg. A felperes által aláírt írásbeli tájékoztató, függetlenül attól, hogy a címe koszorúsér áthidalást tüntet fel, tartalmazza azokat a szövődményeket, amelyek a felperesen tényelegetesen elvégzett műtéttel kapcsolatban is felmerülhetnek. A végtagok bénulására utalást az írásbeli nyilatkozat tartalmazza, annak átmeneti vagy tartós jellegére utalva. A sebészeti kórlap első oldalán kézzel írott szöveg lehetséges szövődményként a végtaggyengeséget és a „bénulást” - annak időtartamára utalás nélkül - tartalmazza, ezt a beteg ugyancsak aláírta. Az alperes orvosának a tájékoztatás során a beteg adott egészségi állapotából kell kiindulnia, de nem adhat biztos „prognózist” arról, hogy a szövődmények közül a betegnél melyik és milyen súllyal következik majd be, csupán a műtét szövődményeinek lehetőségére és a műtét elmaradásának következményeire hívhatja fel a beteg figyelmét, így azt sem tudja

eldönteni, hogy a szövődmények tartósan vagy maradandóan következnek-e be. Ezt egyébként a műtét után alkalmazható, lehetséges kezelések hatékonysága is befolyásolhatja. A kártérítési felelősség szempontjából annak volt jelentősége, hogy a beteg tájékoztatása megfelelt az Eütv. hivatkozott előírásainak. A jogerős ítéletben a bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a tájékoztatási kötelezettségét azzal nem sértette meg, hogy nem maradandó bénulás kockázatára figyelmeztetett. A felperes mindazzal az információval rendelkezett, amely alapján az önrendelkezési jogát megfelelően gyakorolhatta, ezért a bíróság a jogerős ítéletben megalapozottan utasította el a keresetet.

A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest a beavatkozó felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a le nem rótt felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésén és a 14. §-án alapul.

Budapest, 2013. február 20.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs József s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő
HM